

Žádost o schválení obecních symbolů obce TULEŠICE

Příloha č. 4

(odůvodnění v návrhu použitých figur)

Palma, vyrůstající z rozložených spojených křídel je derivátem erbu Záblatských - rodu, který historii obce zásadně ovlivnil a kterému byl panovníkem udělen predikát „z Tulešic“ (1677 Mathaeus Isidor Záblatský z Tulešic).

Břevno symbolizuje řeku Rokytou, která obcí protéká.

Sekery odkazují k obecní pečeti z r. 1709 (vyobrazení vousatého muže v čepici a tzv. ocáskovém kožichu, třímajícího v pravici přes rameno opřenou pádnou sekeru).

Mlýnský kámen je atributem sv. Floriána, patrona obce, jemuž je zasvěcena místní pozdně barokní kaple a současně je připomínkou vodních mlýnů, které k obci v minulosti náležely (Alinkovský, Podskalní/Pekařovský, Oulehlovský , Mrdálkovský/Kuchyňkův).

Modro-červená kombinace základních barev štítu symbolizuje vodu a oheň a odkazuje tak k patronu obce – sv. Floriánovi.

Symbolika návrhu znaku a vlajky obce TULEŠICE - tématické inspirační okruhy

1) Historie obce

Tulešice se poprvé písemně připomínají roku 1239, kdy Přibyslav z Křižanova daroval ve zdejší vsi desátky a půl lánu špitálu sv. Ducha v Brně. Přibyslav z Křižanova byl jedním z nejvlivnějších velmožů své doby a Tulešice zřejmě získal výsluhou.

Snad v první polovině 14. století získal Tulešice Jindřich z Lipé. Páni z Lipé kolem svého sídla v Moravském Krumlově začali budovat lenní systém.

Prvním známým manem, užívajícím predikátu „z Tulešic“, byl **Janek z Tulešic** (první písemná zmínka roku 1365), patřící k rodu vladyků z Peče u Dačic (z rozvětveného rodu Ranožirovců), s erbem jeleních parohů (v modrém štítu dva zlaté vztyčené přivrácené jelení parohy). Členové tohoto rodu zastávali opakovaně velmi významný úřad hofrychtěře (iudex curie) manského zřízení u dvora nejvyššího maršálka českého království, tj. předsedajícího soudního dvora, na němž se řešily sporné záležitosti mezi many (Janek z Tulešic byl dvorským sudím v letech 1385-1388, Václav z Tulešic zastával stejný úřad 1438-1459 a Mikuláš z Tulešic v letech 1476-1490). Členové této rodiny sídlili na Tulešicích až do roku 1508.

Pečeť Václava z Tulešic z r. 1446
(foto : prof. Mgr. Libor Jan, Ph.D.)

V roce 1508 získává tulešické léno Jiří Rechemberk ze Žletic, kterému je roku 1533 Jan z Lipé propustil z manství. Z roku 1535 pochází první písemná zmínka o Tulešické tvrzi, kterou však pravděpodobně vybudovali již předchozí majitelé. Rechemberkové drží Tulešice necelých 50 let.

Nejpozději od r. 1555 jsou Tulešice v majetku rodu Březnických z Náchoda. Za Jindřicha Březnického z Náchoda (na Tulešicích) a jeho syna Jiřího, se panství postupně rozrůstá, přikoupením obcí Kounice, Horní Dubňany a Dukovany. Po smrti Jiřího, roku 1634, zdědil majetek syn Ferdinand Leopold. V samém závěru třicetileté války, byly Tulešice i okolní vesnice zpustošeny švédským vojskem. Tulešice i se šlechtickým sídlem na několik desetiletí úplně zpustly.

V tomto stavu koupil v roce 1668 tulešické panství moravský zemský advokát a komorní prokurátor (jeden z 12 přísězných moravských zemských advokátů, působících u nejvyšší soudní instance v Markrabství Moravském) **Matouš Isidor Záblatký** (+1690), v r.1677 povýšený císařem Leopoldem I. do rytířského stavu s predikátem „z Tulešic“ včetně udělení erbu (Z paty modrého štítu vynikají do stran dva zelené pahorky, mezi nimi vyrůstá zelená palma, na níž spočívá načervenalý čtyřhranný mramorový kámen s rukojetí obrácenou vzhůru, za ním rozložená stříbrná křídla). Jeho rod zde sídlil až do 1785. Záblatští od základů vystavěli nejen vesnici, ale i současný tulešický zámek a kapli sv. Floriána. Nesmazatelně se tak zapsali do dějin obce.

Erb Matouše Isidora Záblatského
(MZA Brno)

Erb Záblatkých na náhrobku posledního
příslušníka rodu,
Jana Josefa (zeď kostela v Horních Dubňanech)

V dalším období se vlastníci častěji střídali: Forgáčové (1785-1837), Antonín z Hollingu (1837-1843), Serenyiové (1843-1872).

Roku 1872 zakoupil velkostatek a zámek Tulešice továrník a velkostatkář Jakub Dormizer (v r.1875 povýšený do šlechtického stavu císařem Františkem Josefem I.). Jakub Dormizer (+ 1904) a jeho žena Pavlína (+ 1910) vynikali mnohostrannou dobročinností a lidumilnými skutky, které se zapsaly do paměti tulešických starousedlíků.

V roce 1910 zdědil majetek jejich synovec Robert Goldschmidt. Posledním předválečným vlastníkem byl od roku 1936 brněnský stavitel Stanislav Neděla.

2) Sfragistika - historická pečetní symbolika obce

K roku 1709 je doložena **obecní pečeť**, zobrazující v pečetním poli vousatého muže v čepici a tzv. ocáskovém kožichu, třímajícího v pravici přes rameno opřenou pádnou **sekeru**, opis pečetního pole majuskulou **PECZET DIEDINI TVLESCHITZ 1709**

(foto : prof. Mgr. Libor Jan, Ph.D.) (kresba : Obecní kronika Tulešice)

3) Historické památky

Nejvýznamnější historickou památkou a dominantou Tulešic je barokní zámek z r.1711, později stavebně upravovaný.

Zámecký park - areál o rozloze 8 hektarů, pochází z poloviny 18. stol. Do parkové zeleně jsou zakomponovány rokokové sochy s náměty antické mytologie.

O samotě, na vyvýšeném místě, stojí výrazně situovaná pozdně barokní **kaple sv. Floriána (patrona obce)** z roku 1782, která je významnou sakrální umělecko-historickou architekturou.

4) Přírodní podmínky / Řemeslné a jiné pracovní aktivity

Obcí protéká **řeka Rokytná**, na níž stálo v minulosti hned **několik vodních mlýnů**, partřících k obci (Alinkovský, Podskalní/Pekařovský, Oulehlovský , Mrdálkovský/Kuchyňkův).